

Talepapir – Samråd D-G (alm. del)

20. februar 2014

Åbent samråd i Klima-, Energi- og Bygningsudvalget den 20. februar 2014 - spørgsmål D-G (alm. del) om Rigsrevisionens planlagte undersøgelse af statens støtte til solcelleanlæg

Samrådsspørgsmål D

Vil ministrene forklare, hvorfor ministrene vil forhindre Rigsrevisionen i at komme ”meget tæt på den interne lovforberedende regeringsproces”, jf. ministrenes brev af 22. oktober 2013 til Folketingets formand?

Samrådsspørgsmål E

Er ministrene uenige i Statsrevisorernes ønske om at få Rigsrevisionens vurdering af kvaliteten af Klima-, Energi- og Bygningsministeriets lovarbejde på solcelleområdet tilbage til 2010, herunder forarbejderne til lovforslagene, eksterne henvendelser samt samarbejdet mellem ministerierne i forbindelse med udarbejdelse af lovgivningen?

Samrådsspørgsmål F

Vil regeringen ikke medvirke til de dele af Rigsrevisionens undersøgelse, der omhandler forarbejderne til lovforslagene, såfremt Folketingets Præsidium skulle ende med ikke at imødekomme regeringens ønske om, at forarbejderne til lovforslagene ikke medtages i Rigsrevisionens undersøgelse, jf. ministrenes brev af 22. oktober 2013 til Folketingets formand?

Samrådsspørgsmål G

Vil ministrene forklare, hvordan ministrenes brev af 22. oktober 2013 til Folketingets formand hænger sammen med regeringsgrundlagets løfter om, at ”regeringen vil respektere henstillinger fra Statsrevisorerne” og at ”regeringen vil indlede en dialog med alle Folketingets partier om, hvordan samspillet mellem Folketinget og regeringen kan fremme lov kvalitet, åbenhed og parlamentarisk kontrol med regeringen”?

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Mikkel Dencker (DF), Lars Christian Lilleholt (V), Mike Legarth (KF) og Villum Christensen (LA).

Det talte ord gælder.

Indledning

Jeg tillader mig overfor udvalget at give en samlet besvarelse af alle samrådsspørgsmålene.

Sagen fik et mindre kønt forløb i medierne. Hvor det principielle i diskussionen desværre hurtigt blev overset.

Så lad mig derfor slå fast med det samme – som også statsministeren gjorde det. Regeringen har et godt samarbejde med Rigsrevisionen. Det viser sig hver eneste dag rundt om i ministerierne i forbindelse med Rigsrevisionens løbende undersøgelser.

Og regeringen bistår fuldt ud med Rigsrevisionen i alle dele af den planlagte undersøgelse. Alt relevant materiale vil også blive udleveret. Og som jeg har forstået det, er dette allerede ved at ske. Og hermed anser jeg samrådsspørgsmål F for at være besvaret.

Der er således ingen grund til at diskutere Rigsrevisionens planlagte undersøgelse af loven om solceller.

Men tilbage står den principielle debat om Rigsrevisionens rolle i forhold til lovforberedelsen. Den debat stiller jeg meget gerne op til. Derfor uddyber jeg også gerne baggrunden for brevet til Folketingets formand.

Brevet til Folketingets formand

Vi – de fire ministre – skrev til Folketingets formand for at gøre Folketinget opmærksom på, at en del af Rigsrevisionens planlagte undersøgelse af statens støtte til solcelleanlæg må give anledning til principielle overvejelser om forholdet mellem regering og Folketing.

Brevet er altså foranlediget af, at Rigsrevisionen er blevet anmodet om at vurdere kvaliteten af Klima-, Energi- og Bygningsministeriets lovarbejde på solcelleområdet.

Det er kun dette delelement af den samlede undersøgelse, som regeringen finder rejser et principielt spørgsmål, der fortjener debat og grundig overvejelse. Sådan at det klarlægges, hvordan fremtidige undersøgelser fra Rigsrevisionen skal tilrettelægges.

Selvom der findes enkelte eksempler på, at Rigsrevisionen i en undersøgelse er kommet meget tæt på det lovforberedende arbejde i ministerierne, så er det regeringens holdning, at der med den konkrete undersøgelse var lagt op til en mere vidtgående undersøgelse og vurdering af det lovforberedende arbejde, end vi tidligere har set det.

Derfor mener regeringen, at der nu er grund til mere principielt at overveje, om en rigsrevisionsundersøgelse bør indeholde en vurdering af lov kvalitet. Det handler simpelthen om en principiel debat om forholdet mellem regeringen og Folketinget.

Lovforberedende arbejde

Hvis Rigsrevisionen generelt fremover skal beskæftige sig med det lovforberedende arbejde, så er det en opgave, der ligger langt fra Rigsrevisionens kerneområde.

Der er tale om et område, der traditionelt har været forbeholdt den til enhver tid siddende regering med ansvar over for Folketinget, og hvor kvaliteten af lovforberedelsen så at sige bliver vurderet af Folketingets 179 medlemmer.

Forstået på den måde, at folketingsmedlemmerne kan stille udvalgs spørgsmål om lovforslaget til den ansvarlige minister, og det enkelte medlem kan i sidste ende vælge at stemme imod et lovforslag f.eks. hvis den pågældende synes, at lovforslaget ikke er blevet ordentlig forberedt i ministeriet.

Jeg vil gerne understrege, at stridspunktet ikke handler om, hvorvidt Rigsrevisionen skal foretage kontrol af, hvorvidt Folketinget har fået de rigtige oplysninger i forbindelse med lovforslagets behandling i

Folketinget – den kontrolmulighed har Statsrevisorerne, og det er en opgave Rigsrevisionen har udført i mange år.

Stridspunktet er, om Rigsrevisionens revision også skal vurdere – og give karakter for – den interne regeringsproces, som fører frem til lovforslagets fremsættelse. Det synes vi i Regeringen er problematisk, selvom der – som nævnt i brevet til Folketingets formand – kan være særlige situationer, hvor det kan være nødvendigt.

Det er også vanskeligt at se, hvordan Rigsrevisionen skal bedømme det lovforberedende arbejde.

Det skal ses i sammenhæng med, at der ikke findes lovregler eller andre bindende normer for det lovforberedende arbejde.

Som vi gør opmærksom på i vores brev til Folketingets formand, er lovberedelsen reguleret af sparsomme regeringsinterne retningslinjer, som er af relativ blød karakter, og som således efter omstændighederne kan fraviges i lyset af bl.a. politiske vilkår og parlamentariske hensyn.

Lovforberedelsen er dermed efter regeringens opfattelse ikke egnet til revision ved Rigsrevisionen. Lovforberedelsen handler mindre om jura og revision, men derimod mere om politik.

Hvis Rigsrevisionen fremover og vedvarende skal vurdere det lovforberedende arbejde, så vil der være en fare for, at Rigsrevisionen kan komme i en situation, hvor revisionen kommer til at opstille nye normer, som den interne lovforberedende regeringsproces så skal vurderes op imod.

For så derefter, at Rigsrevisionen skal konkludere, om der har været tale om god kvalitet i lovforberedelsen.

Såfremt revisionen reelt bliver normsættende, kan det indebære en betænkelig indskrænkning af det råderum, som regeringen har til at tilrettelægge lovforberedelsen.

Jeg har i den forbindelse bemærket, at Statsrevisorerne i deres brev til Folketingets formand - der blev sendt som en reaktion på vores brev til Folketingets formand - tilkendegiver, at Statsrevisorerne ikke øn-

sker at opstille normer for regeringens lovforberedende arbejde, og at undersøgelsen skal være faktabaseret.

Jeg skal i øvrigt også henlede udvalgets opmærksomhed på grundloven, hvor det følger af det såkaldte regeringsprærogativ i grundlovens § 21, at den enkelte minister for Folketinget kan lade fremsætte forslag til love og andre beslutninger.

Grundloven indebærer, at Rigsrevisionens undersøgelse og bedømmelse af det lovforberedende arbejde må ske med respekt for regeringens muligheder for at fremsætte eller undlade at fremsætte lovforslag på grundlag af en selvstændig politisk stillingtagen.

Folketingets behandling af lovforslag

Det er samtidig vigtigt for mig at erindre om, at regeringens opfattelse af Rigsrevisionens opgave ikke har den konsekvens, at Folketinget ikke har mulighed for at sikre kvaliteten af det lovforberedende arbejde.

Grundloven og det daglige arbejde for et folketingsmedlem giver jo rig mulighed for at tage stilling til regeringens forberedelse af lovforslag.

Ethvert lovforslag skal jo som bekendt behandles 3 gange i Folketinget.

Og lovforslaget bliver også behandlet intenst i Folketingets udvalg, hvor der er lejlighed til at stille spørgsmål til den minister, der har brugt sin grundlovssikrede ret til at fremsætte et lovforslag.

Hvis et eller flere medlemmer ikke finder, at det lovforberedende arbejde er af en tilstrækkelig kvalitet, så står det jo ethvert medlem frit for at stemme nej til vedtagelsen af forslaget.

På den måde sikrer Folketinget, at det lovforberedende arbejde fra regeringens side er af en tilstrækkelig kvalitet.

Det principielle spørgsmålet for regeringen er simpelthen, om Rigsrevisionen skal ind og have beføjelser, som i virkeligheden hører til hos Folketinget.

Dialog med Folketinget

Hvad angår regeringsgrundlaget, står der heri, at Rigsrevisionen skal have adgang til alle de dokumenter, der er *relevante* for, at den kan gennemføre sine undersøgelser.

Regeringen havde som nævnt imidlertid nogle helt principielle forbehold over for de punkter i den konkrete undersøgelse, som angår den interne lovforberedelse i ministerierne. Det er det, som vi har redegjort for i brevet til Folketingets formand.

Regeringen har så i øvrigt tilkendegivet i regeringsgrundlaget, at vi gerne vil i dialog med alle Folketingets partier om, hvordan samspillet mellem Folketinget og regeringen kan fremme lov kvalitet, åbenhed og parlamentarisk kontrol med regeringen.

Brevet til formanden skal netop ses som et led i en sådan dialog.

Og regeringen er meget tilfreds med, at der nu på den baggrund ned sættes et underudvalg under Folketingets Udvalg for Forretningsordenen, som skal belyse, hvilken rolle Statsrevisorerne og Rigsrevisionen skal have i forhold til regeringens lovforberedende arbejde.

Nu har vi også lejlighed til at tage en drøftelse af det her i udvalget. Det ser jeg frem til.